

Bassa, bomba de corda o sínia i safareigs de can Magí de les Alzines

Òdena

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Can Magí de les Alzines
Emplaçament: A tramuntana de can Magí de les Alzines

Coordenades:

Latitud: 41.60596
Longitud: 1.59914
UTM Est (X): 383270
UTM Nord (Y): 4606976

Classificació

Número de fitxa: 08143 - 146
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Popular Contemporani
Segle: XIX
Any: 1884
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Manca de manteniment
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: 08142A009000590000HW

Fitxes associades:

[Can Magí de les Alzines](#)

[Pallissa de can Magí de les Alzines](#)

[Cups i cellers de can Magí de les Alzines](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Josep-Vicenç Mestre i Casanova
dj., 10/10/2013 - 02:00

Descripció

A la banda de tramuntana del conjunt hi ha la bassa del mas amb un cos annex adossat de planta regular amb coberta a una sola vessant de teula ceràmica tipus aràbiga, que allotja una sínia. La bassa recollia l'aigua de pluja de les vessants topogràfiques veïnes a través de dos canals construïts en pedra. L'aigua, un cop decantada, circulava cap a la sínia on la força d'una mula possibilitava la seva pujada fins a l'exterior on es conserva l'antic safareig i l'abeurador per er ús de l'aigua obtinguda.

Els murs de contenció de la bassa i tots els seus elements, la sínia i els canals de recollida d'aigua estan construïts amb pedra, conferint al conjunt una gran homogeneïtat de tipologia i material.

A la bassa es conserva una placa on es llegeix: "JAIME MARTI E HIJO. AÑO 1884".

El mecanisme de bombeig de l'aigua del pou està accionat per un burro o mula que dona voltes a l'entorn d'un eix (en altres tipus d'aquestes bombes giren directament a l'entorn del pou) fent girar una roda horitzontal que engrana en una altra vertical, tot convertint el moviment circular en rotatori. Aquest moviment es desplaça a través d'un eix fins arribar a una segona roda també vertical que es troba damunt del pou, desplaçada de la zona on roda l'animal (en altres bombes d'aquest tipus el pou està al centre i actua com eix del sistema). Al voltant d'aquesta tercera roda vertical hi ha un sistema continu amb una corda o cadena amb uns pistons separats entre ells a una distància d'un metre aproximadament que passa per dins d'un tub que es tant llarg com profund és el pou. Així la corda amb els pistons en arribar a l'aigua, l'impulsa dins del tub fins pujar-la a la superfície.

Aquest sistema de bomba de corda disposa d'un edifici separat del pou, on l'animal roda sempre a cobert, a diferència d'altres que tot el conjunt ha està a l'aire lliure.

És un tipus de bomba hidràulica coneguda com de corda similar a la bomba coneguda com de "mecate" o "bometran", on només varia la forma d'accionar-la que en el nostre cas és aplicant la força d'un animal.

Degut a la presència d'un animal que gira a l'entorn d'un eix, en ocasions ha estat identificada com un tipus de sínia.

Observacions:

Descripció extreta de la fitxa de l' Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental d'Òdena, Diputació de Barcelona, Servei del Patrimoni Local i Ajuntament d'Òdena. Barcelona, 2013.

Bibliografia

Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental d'Òdena, Diputació de Barcelona, Servei del Patrimoni Local i Ajuntament d'Òdena. Barcelona, 2013.

